

Михайло ЛУЧКО

доктор економічних наук, професор
завідувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Мар'яна ГАВДИДА

магістр
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ОБРОБКА ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Швидкий темп розвитку економіки спричинив зростання інформаційного навантаження на управлінський персонал, що призвело до широкого запровадження та використання автоматизованих систем обліку, які значно полегшують виконання поставлених завдань. Для вдосконалення управління підприємством слід користуватися новими методами і сучасними технічними засобами побудови різних інформаційних систем, які відповідають сучасному стану науково-технічного прогресу. На сьогоднішній день, неможливо уявити жодного підприємства без використання інформаційних систем. Комп'ютерні технології проникли абсолютно в усі сфери діяльності кожної установи, підприємства, організації від процесу організації діяльності: постачання, виробництва, реалізації (збуту) продукції (послуг) до оформлення та представлення результатів господарської діяльності.

Своєрідними рисами сучасного стану автоматизації обліку є те, що:

- автоматизація відбувається локально і як складова інтегрованих систем автоматизації управління підприємствами;
- рівень автоматизації обробки облікової інформації найвищий порівняно з рівнем автоматизації обробки інформації інших функцій управління;
- успішність запровадження досить вища порівняно з іншими підсистемами управління [1].

Застосування комп'ютерних технологій у бухгалтерському обліку добре підвищує продуктивність праці бухгалтерів, покращує оперативність обробки даних і вірогідність ділової інформації, сприяє прийняттю більш об'єктивних фінансових й управлінських рішень. Автоматизація процесу обліку дає можливість заощаджувати підприємству свої кошти і час. Усі високоякісні програми, які допомагають у веденні бухгалтерського обліку, виконують чималу кількість функцій.

Але є певний набір, який притаманний для всіх, це:

- всі аспекти роботи з первинними документами;
- проведення необхідних бухгалтерських розрахунків;
- аналіз актуальних законодавчих статей;
- складання реєстру всіх господарських операцій;
- робота щодо заповнення форм бухгалтерської звітності;
- робота з активами і пасивами підприємства.

Отже, якщо потрібно вести бухгалтерський облік для малого або середнього бізнесу, то підприємство цілком зможе обійтися програмою з набором попередньо встановлених функцій, які не будуть мінятися [7]. Якщо ж це величезне підприємство з великою кількістю тонкощів у веденні бухгалтерії, то доцільно обрати програмне забезпечення, яке дозволить інтегрувати в себе додаткові програми або опції. У випадку виникнення необхідності повної автоматизації обліку для збільшення ефективності роботи працівників і поліпшення контролю за фінансовою

діяльністю підприємства, краще вибирати платні програми, які включають усі ділянки роботи бухгалтерії. Драйвером розвитку розробки напряму програмних продуктів для середнього та малого бізнесу стала ратифікація Указу Президента України від 15 травня 2017 року № 133/2017 «Про введення в силу рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» [5].

Найпопулярнішими платформами, які вживають спеціалісти останні декілька років в Україні, є:

1. Master: Бухгалтерія – програмний продукт для ведення бухгалтерського і податкового обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу. Він відповідає вимогам чинного законодавства України і абсолютно адаптований до українського ринку. Доступний у хмарному та стаціонарному рішеннях. Складається з функціональних модулів, що включають усі ділянки бухгалтерського та податкового обліку: банк і каса, продажі, покупки, склад, виробництво, основні засоби і необоротні матеріальні активи, податковий облік, зарплата, кадри, операції, звіти та базових модулів довідники й адміністрування [2].

2. Облік SaaS – хмарна бухгалтерська облікова система, яка дає можливість компаніям будь-якого розміру отримати надійне, безпечне і доступне рішення задач бухгалтерського, управлінського і матеріального обліку. Головними складовими модулями хмарної облікової системи «Облік SaaS» є: бухгалтерія – включає в себе документи ініціалізації обліку, реорганізації балансу, основні довідники, оборотно-сальдову відомість та набори звітів (бухгалтерські, корпоративні, регламентовані); банк і каса – документи обліку руху безготівкових грошових коштів на розрахункових рахунках компанії і відповідні довідники та звіти, документи обліку руху готівкових грошових коштів у касах компанії і відповідні довідники та звіти; кадри і заробітна плата – документи кадрового обліку (призначення, переміщення, звільнення) і відповідні довідники, документи обліку відпусток, лікарняних та відраджень, обліку робочого часу, індексації, розрахунку авансів і заробітної плати, додаткових нарахувань або утримань, відповідні довідники та звіти; торгівля – документи обліку взаємодії з контрагентами під час здійснення продажу або придбання товарно-матеріальних цінностей або послуг, урахування ПДВ, довідники Номенклатура і Контрагенти, звіти реалізації, ціноутворення, відомість дебіторів-кредиторів; активи – документи обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів компанії, а також нарахування амортизації, проведення інвентаризації, відповідні звіти; транспорт [3].

3. Бухгалтерський та податковий облік у структурі корпоративної інформаційної ERP системи ISpro. Програма автоматизації процесів роботи підприємства ISpro являє собою набір взаємопов'язаних модулів (підсистем). Кожна підсистема має певну самостійність, тому ISpro можна збирати виключно під потреби замовника. Завдяки гнучкому підбору функціоналу програмним комплексом здійснюється автоматизація бізнес-процесів, необтяжена зайвим функціоналом та витратами на впровадження. Модуль «Бухгалтерський та податковий облік» у системі ISpro покликаний розв'язувати такі завдання:

- ведення всіх ділянок бухгалтерського обліку;
- підтримка необмеженої кількості планів рахунків;
- синтетичний і аналітичний облік;
- багаторівневий аналітичний облік за контрагентами, підрозділами, співробітниками, статтями витрат, номенклатурою запасів і послуг, договорами, довільна аналітика;
- формування проводок за первинними документами з різними планами рахунків;
- оперативний аналіз балансу, оборотів, об'єктів аналітичного обліку;
- внутрішня і зовнішня бухгалтерська звітність;
- розрахунок податків за будь-якими алгоритмами;

- автоматичне формування податкових накладних за документами відвантаження (оплати) і занесення записів до реєстрів продажів (покупок);
- облік валових доходів і валових витрат [4].

Крім перелічених вище продуктів, підприємствами (організаціями, установами) використовується менш відоме забезпечення автоматизації обліку, серед якого: платформа «FIT-Бюджет» для ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах та заробітної плати; інтернет-бухгалтерія iBuh.Online; програмний комплекс «Дебет Плюс»; конфігурація «Для бюджетних та державних установ», «Для медичних закладів», «Для освітніх установ», «Сільське господарство», «Для комунальних підприємств (водоканал, ЖЕК, ОСББ та інші)», «Хлібзавод, пекарня», «Виробництво і переробка» тощо; SmartFin.UA; розрахунок зарплати, звітність та кадровий облік; ПК для бюджетних організацій «Crystal Finance Millennium»; безоплатне програмне забезпечення для розпорядників та одержувачів бюджетних коштів Державного та місцевих бюджетів Бухгалтерська програма «Хепі-Бух»; УкрБланк; УкрСклад; УкрЗарплата; онлайн-бухгалтерія iFin тощо [6].

Варто зазначити, що більшість підприємств України, як і раніше, в обліковій діяльності використовується програмний комплекс «1С: Бухгалтерія». Поруч з цим на ринку програмного забезпечення цифрового управління обліковими процесами на підприємстві помітна тенденція переходу на вітчизняні програмні продукти [8].

Отже, можна зробити висновок, що в сучасному світі інформаційні технології застосовуються в будь-якій організації. Більш того, велика кількість механізмів управління не можуть бути реалізовані без впровадження інформаційних технологій. Вони виступають широким класом дисциплін та сфер діяльності, що є складовими технологій управління та обробки облікової інформації, у тому числі із застосуванням обчислювальної техніки. Сьогодні вони пронизують усі сфери діяльності підприємства – основні процеси його функціонування та управління.

Список використаних джерел

1. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2007. – 349 с.
2. Інформаційна система «Master: Бухгалтерія» / Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://masterbuh.com>
3. Інформаційна система «Облік SaaS» / Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ioblik.com/uk>
4. Інформаційна система ISpro / Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ispro.ua/u>
5. Лучко М. Р. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті : навчальний посібник / М. Р. Лучко, О. В. Адамик. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 252 с.
6. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія / М. М. Бенько. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 336 с.
7. Голячук Н. В. Інформаційні системи і технології обліку : навчальний посібник / Н. В. Голячук. – Луцьк : ЛНТУ, 2012. – 240 с.
8. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : від 17.01.2018 № 67-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018->